

**EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2025**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA
DESF. ACTIV. INSTR.-EDUC. ÎN CREȘĂ ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI METODICA DESF.
ACTIV. INSTR.-EDUC. ÎN CREȘĂ ÎN LB. ROMÂNĂ**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura maghiară maternă (30 de puncte)

A tacsó mind mélyebbre jutott, és hangja már alig jutott fel a vadászokhoz.

Kag látta elhomályosodni a folyosót. Csaholva jött lefelé az öreg hóhér, és Inynek minden szál szőre az égnek állt. Az életük féltése már elhomályosodott bennük, és nem maradt más érzésük, csak marni, harapni, és megbosszulni a fiakat, melyeket hiába óvtak, féltettek, szerettek.

Csufi berontott a kamrába, és éles hangját meghallották kint is.

– Fogja már!... – nevetett a vadász.

Csufi szeme még nem szokta meg a sötétséget. Kagot észre sem véve ugrott neki Inynek, akit vékonynak látott és könnyen megfojthatónak.

Kag előtt most szabad lett volna az út, de Kag már veszve látott mindent és bajban a kedves Inyt, aki hűséges volt hozzá, szép fiakat adott neki, és akiért a legkülönb rókalovagok is irigyelték. Kag nem engedte asszonyát marcangolni.

Csufit az első pofon Inytől érte. A rókaasszony fiaíért harcolt, és bár Csufi halálos szorítással gyűrte maga alá, Iny belémart, mint a tűz, és Csufi görbe lábát nyomorékká rágta.

Kag pedig – aki hatalmas róka volt – a nyakát fogta át, és húzta le asszonyáról, de fogai, azok a híres rókafogak, összezárultak Csufi tarkójában, ki azonnal elengedte Inyt, és sivalkodva kiabált segítségért.

A fővadász meghallotta kutyája vonítását.

– Ugye, mondtam! Gyorsan eressze be Fickót! Ha valami baja lesz Csufinak... – és úgy nézett a vadászra, hogy az nagyon rosszul kezdte magát érezni.

Kag nem engedte el Csufit, akit már elborított a vér, de az erős tacsó is mély sebeket ejtett Kag mellén. Iny már alig tudott segíteni, és félhalottan is fiait védte, ha a küzdők arra sodródtak, s ilyenkor ereje utolsó foszlányával is belemart Csufiba.

Ekkor ért le Fickó. Először Inyre rohant, aki még egyet harapott Fickón is, aztán a többiről már vajmi keveset tudott, mert a kutya fogai összetörték gerincét, és Iny élettelenül zuhant fia mellé, akiket mindhalálig védelmezett.

– Fickó!... – hörögte Csufi. – Fickó... segíts, mert megöl.

Kag látta Inyt, a kedvest elpusztulni. A halálfélelem és a harag vad zűrzavarrá olvadt benne, és Csufit végső erejével nekiszorította a falnak, és marta... marta...

Ekkor jött segítségül Fickó. Kag tudta, hogy ez az utolsó harc. Otthagyta a tehetetlen Csufit, és összeakaszzkodott Fickóval. A kutya elkapta Kag torkát, az pedig utolsó harapásával lehúzta Fickó fél pofájáról a bőrt, aztán lassan lobbant Kagban az élet lángja, és amikor Fickó megrázta, végigropogtatva csontjait, Kag is elmúlt, csak a lába mozdult még, mintha futni akarna valami elől, ami elől nem lehet elszaladni.

(Fekete István: *Vuk*)

1. Határozza meg a Kag és Csufi valamint Csufi és Fickó közötti viszonyt! **2 pont**
2. Mibe halt bele Iny? **2 pont**
3. Írjon ki a szövegből egy mély és egy magas hangrendű szót, majd illessze hozzájuk a -tól/-től toldalék megfelelő alakját! **4 pont**
4. Szótagolja a következő szavakat: *fiaiért, rókaasszony!* **2 pont**
5. Mesélje el 4–6 mondatban az eseményeket a tacsó szemszögéből! **6 pont**
6. Értelmezze a következő kifejezéseket: *életük féltése már elhomályosodott bennük; lobbant Kagban az élet lángja!* **2 pont**
7. Alakítsa felszólítássá a következő kijelentést: *Csufi berontott a kamrába.!* **2 pont**
8. Nevezze meg a népi gyermekvers öt változatát, és adjon példát mindegyikre! **10 pont**

Probă scrisă la lb. și lit. maghiară maternă, lb. și lit. română și univ. pt. copii, metodica desf. activ. instr.-educ. în creșă în lb. maghiară maternă și metodica desf. activ. instr.-educ. în creșă în lb. română (educator-puericultor în limba maghiară maternă)

Model

B. Limba română și literatura pentru copii (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Chiar înainte de răsăritul soarelui, furtuna s-a potolit cu un ultim vuiet furios. A început să ningă. O tăcere înghețată s-a lăsat peste stufăriș.

În pădurea deasă din lunca râului, se auzeau pocnetele ascuțite ale crengilor care se rupeau. Tulpinile înalte de trestie sălbatică păreau extenuate după noaptea de coșmar. Se plecau și se îndoiu sub greutatea lapoviței înghețate.

Am urcat din râpa adâncă și am ascultat încordat sperând să-mi aud câinii. Nu i-am auzit. Am pornit înapoi spre malul râului când am auzit ceva. Am ascultat. Am auzit iar zgomotul.

Tata mă urmărea cu privirea.

(Wilson Rawls, *Prietenii copilăriei mele*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Transcrieți, din textul dat, un cuvânt care conține un hiat și unul care conține un diftong.
2 puncte
2. Alcătuiți câte un enunț în care să folosiți corect următoarele omofone, fără a le modifica forma: **I-or/lor**.
4 puncte
3. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în enunțul: *Am urcat din râpa adâncă și am ascultat încordat sperând să-mi aud câinii.*
3 puncte
4. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în următoarea secvență: *În pădurea deasă din lunca râului, se auzeau pocnetele ascuțite ale crengilor care se rupeau.*
4 puncte
5. Transcrieți propoziția subordonată existentă în enunțul următor: *Am pornit înapoi spre malul râului când am auzit ceva.*
2 puncte
6. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența unui text literar inclus în programa de examen la specia literară **schită**.
15 puncte
În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:
 - definirea conceptului de **schită**;
 - precizarea a două trăsături ale **schitei**, existente în textul literar inclus în programa de examen;
 - prezentarea celor două trăsături ale **schitei**, valorificând opera literară aleasă;
 - susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar selectat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului de la punctul 6 este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba maghiară maternă (15 puncte)

Mutassa be a bölcsődei verstanítást a következő szempontok alapján:

- a) körülményeinek megteremtése **5 pont**
 - b) módszerek, eljárások, eszközök **5 pont**
 - c) a tevékenység didaktikai mozzanatai **5 pont**
- Példázza kijelentéseit egy szabadon választott vers felhasználásával!

B. Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba română (15 puncte)

Prezentați importanța *relației dintre unitatea de învățământ și familie*, în educația antepreșcolară, ținând cont de următoarele repere:

- prezentarea succintă a aspectelor specifice comunicării, la nivelul creșei, cu familia/părinții;
- descrierea unui context de comunicare cu familia/părinții, cu indicarea a două dintre etapele acestuia;

- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la importanța *relației dintre unitatea de învățământ și familie*, în educația antepreșcolară.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactare** veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 2 puncte).